

OMAGIU FAMILIEI

Agricultura, spunea cineva odată, este izvorul cel mai puternic al forței, al bogăției și al independenței popoarelor. De atunci, de cînd au fost spuse sau scrise aceste cuvinte, multe lucruri s-au schimbat. Oricine știe astăzi că o agricultură fără industrie, și mai ales fără o industrie socialistă nu poate fi izvorul bogăției și nici al independenței unui popor.

Multă vreme de-a lungul milenarei existențe a poporului nostru, țărănimea a reprezentat cea mai importantă forță a progresului social, purtătoarea năzuințelor de neatîrnare și a sentimentului de demnitate națională. Cuvintele secretarului general al C.C. al Partidului Comunist Român, rostite cu prilejul congresului de constituire a Uniunii naționale a cooperativelor agricole de producție din primăvara anului acesta, reprezintă mai mult decît recunoașterea unor merite. Ele reprezintă un omagiu, o laudă a țărănimii române.

Patria e formată din morții care au întemeiat-o și din cei vii care o continuă.

Ce stă însă la baza unei țări, a unei națiuni, a unui popor, dacă nu familia? Temelia oricărui stat, măreția unei națiuni își are izvorul în trăinicia, în frumusețea familiilor acelei națiuni.

Ce reprezintă indivizii care n-au familie? Sînt oameni care rămîn o întreagă viață pradă singurătății. Și nici munca nu le poate fi o bucurie atunci cînd întorși în casa lor, o găsesc goală, unde nu s-aud decît greierii. Omul este o ființă socială, o ființă care în general vorbind nu poate trăi singură. Singurătatea omoară. Familia este leacul împotriva acestei singurătăți. Ea îți dă în general bucuriile, satisfacțiile, pe care nu le poți căpăta în alt fel. Și o familie fără copii este ca o grădină frumoasă de pomi fără fructe. Copiii sînt incununarea oricărei căsnicii. În orice familie, apariția unui copil este așteptată și salutăată cu explozie de bucurie. Ea este nu numai o bucurie pentru tatăl care își dorește urmași, dar și o incununare a vieții oricărei femei, care visează să ajungă mamă. Întotdeauna am avut în minte acele pagini din „amintirile din copilărie” ale marelui nostru scriitor Ion Creangă în care era vorba de viața familiei lui. Vă mai amintiți de ele? Eu întotdeauna cînd recitesc paginile din aceste amintiri, îmi retrăiesc copilăria. Era „vîrsta cea fericită”. „Hai mai bine de copilărie să povestim căci ea singură este veselă și fericită” scria Creangă. Și de tot atîtea ori îmi amintesc de vorbele unui scriitor german care însemna, undeva, într-o carte „Îmi clatin capul, cu tîmple argintii, visînd să mi se dea înapoi copilăria”.

Dar să ne întoarcem la Creangă. Și să ne amintim că Ștefan a Petrei venea de la pădure înghețat de frig și plin de promoroacă iar copiii îl spăruiau „sărindu-i în spate pe întuneric” și el „cît era de ostent... ne ridica pînă-n grindă, zicînd „Tita mare!” și ne săruta mereu pe fiecare...”

Fiecare din noi ne-am iubit mamele. Fiecare din noi le-am purtat respectul și dragostea ce li se cuvenea, pentru că ne-au dat viață, ne-au pus uneori în mină prima dată condeiul și nu odată au rupt de la gura lor pentru ca să ne sature pe noi. De aceea, poate și cele mai frumoase poezii, cele mai frumoase versuri, în literatura tuturor popoarelor au fost închinare mamei. Poetul german Heinrich Heine într-unul din Sonetele sale, intitulat „Mamei mele” scria :

„Deprins cum sînt, port fruntea triumfală,
Mi-e firea îndărătnică, semeață ;
Chiar regele de m-ar privi în față,
L-aș infrunta trufaș, cu îndrăzneală,

Dar ție, mamă, fără șovăială
Îți spun : oricît de mindru aș fi în viață,
Cînd te uiți la mine cu dulceață,
În preajma ta cuprins sînt de sfială.”

Dar marele nostru Eminescu nu și-a închinat una din poeziile sale cele mai frumoase, aceleia care l-a zămislit : „O, Mamă” ?

„O mamă, dulce mamă, din negură de vreme
Pe freacățul de frunze la tine tu mă chemi...”

Rîndurile de față n-au avut alt rost decît de a aduce o laudă cît de modestă temeliei societății noastre românești, familiei, frumuseții căminului, în care zburdă și se bucură copiii, viitorul patriei noastre. Un cuvînt de aducere aminte și o lacrimă pentru Mama.

Constantin PRISNEA

Dinu ȘERBAN: Sălișteancă (portret)

Centenarul Academiei

Zilele acestea, în viața poporului nostru, are loc un eveniment important : sărbătorirea împlinirii a 100 de ani de la înființarea Academiei Republicii Socialiste România. Cu acest prilej au avut și or să mai aibă loc, atît în București, cît și în alte orașe din țară, numeroase manifestări.

Înființată la 1 aprilie 1866, sub denumirea de Societatea Literară Română, Academia a desfășurat de-a lungul anilor o vastă și rodnică activitate pentru înflorirea și dezvoltarea culturii și științei românești. Vorbind despre acest lucru la Sesunea consacrată sărbătoririi centenarului Academiei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., a spus : „Noi aducem azi un fierbinte omagiu tuturor celor care de-a lungul vremii, închinîndu-și energia, talentul și puterea creatoare patriei, viitorului națiunii noastre, au ridicat, prin munca lor asiduă și entuziastă, edificiul trainic al culturii poporului român.”

Folosind condițiile create în anii de după

Eliberare pentru desfășurarea activității lor creatoare, oamenii de știință și cercetătorii Academiei ca și cei din institutelor departamentale de cercetări, din laboratoarele unităților de producție, cadrele didactice universitare au continuat și au dus mai departe tradițiile progresiste ale creației spirituale a înaintașilor noștri, au ridicat pe trepte mai înalte cultura și știința românească.

Partidul și guvernul nostru dau o înaltă prețuire oamenilor noștri de știință și cultură, intelectualității țării, care prin munca și strădaniile lor, prin patriotismul lor fierbinte iau parte activă la desfășurarea politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

Aniversînd 100 de ani de activitate a Academiei, oamenii muncii din țara noastră cinstesc creația materială și spirituală care s-a făurit pe meleagurile noastre din cele mai vechi timpuri și pînă astăzi, mărturie a capacității și talentului minunatului nostru popor.

Aspect de la una din repetițiile brigăzii de agitație de la Căminul cultural Popești-Lordeni

Dascălul și misiunea sa culturalizatoare

Legat sufletește de sat, de generațiile pe care le ridică de la „o-i, oi” până la înțelegerea matură a vieții și a lumii, intelectualul, cum i se mai zice, este una din figurile centrale ale satului nostru contemporan. Desigur, misiunea lui a fost și înainte cea de educator dar complexitatea ei de astăzi nu are seamăn în trecut.

Dascălul e tenace și perseverent. Calitățile amintite sînt alimentate de un devotament cu totul aparte față de profesie. Am văzut o învățătoare care, rupindu-și din timpul liber, învăța un copil să vorbească. O oră încheiată i-a arătat cum să pronunțe corect un cuvînt. Pentru un singur cuvînt s-au consumat 60 de minute. Trebuia biruită o deprindere, trebuia corectată poate o proastă alcătuire a întregului mecanism de pronunție, începînd de la actul cerebral pînă la cel al mișcării buzelor și educatoarea noastră avea răbdare.

Dar iată că-n alt loc vedem o instructoare de teatru învățînd un interpret să dea o replică. Interpretul era căruțaș iar noțiunile lui de artă dramatică aproape inexistente. Instructoarea își ajută elevul să-și biruie motivația, să simtă în ceea ce face pe scenă viața, să se poarte natural și degajat.

Instructoarea era perseverentă și răbdătoare. Calități de bază în munca pedagogică sînt transportate de cadrele didactice în cea cultural-educativă de masă. Recomandînd artiștilor amatori să aducă cu ei pe scenă pulsul vieții ei primii se adapă de la el. În cancelariile multor școli alături de programa de învățămînt aflăm afișat planul de producție al cooperativei agricole. Un dascăl modern are nevoie de amindouă. După orele de școală el se întîlnește, seara la cămin, cu cei care hotărăsc soarta producției agricole, cu operatorii agricoli. Se cuvine așadar să fie bine pregătît. Este greu de descris chipul în care un intelectual poate reuni în persoana sa priceperea de dascăl cu cea de îndrumător cultural. Unul dintre ei pe care l-am cunoscut se apropie mult de aceasta. Este Ioana Nistor învățătoarea și directoarea căminului cultural din Bucești-Galați. Deși vîrstnică, străbate cu o sprinteneală neobișnuită ulițele satului în cuprinsul unui mare triunghi alcătuit din școală, cămin cultural și cooperativă agricolă de producție. Deputată, realasă pînă azi în șapte legislații, (știu oamenii cui să acorde această onoare), învățătoarea noastră cunoaște, cum singură spune satul „pe degete”, nevoile spirituale ale oamenilor și tot după propria-i mărturisire consumă a treia parte din cele 24 de ore pe care le are un om la dispoziție, pentru nevoile obștești. O face fără să pregete și aceasta îi dă ei, ca intelectual, sentimentul încurajator și reconfortant al utilității depline.

Instructor și textier al brigăzii artistice din Cuza-Vodă — Călărași este învățătorul Constantin

Tuculeasa. A început să facă acest lucru din clipa în care tînetul l-a rugat să se ocupe de înflințarea unei brigăzi artistice. „Un text de brigadă, — subliniază el, — e un lucru pretentios, fiindcă trebuie să traducă în forme artistice o realitate bogată și diversă”. La început a făcut-o din necesitate. Acum el adaugă la aceasta plăcerea. Se și vede. Versurile unde cîntă recolta și bogăția pentru spectacolul închinat „Zilei recoltei” din acest an sînt pline de o tinerească vibrație. Spațiul nu ne îngăduie să le reproducem. După cum nu ne îngăduie s-o facem cu sutele de nume de intelectuali care și-au închinat timpul liber culturalizării satului. În însemnările lor se întîlnesc, alături de orele de curs, titluri de conferință, repetiții cu echipele, acțiuni cu cartea și filmul, seri de întrebări și seri de calcul. Îndrumător artistic neobosit și uneori interpret, dascălul poate fi văzut evoluînd adesea alături de cooperatori în aceleași echipe. Legătura sufletească durabilă care se încheagă trudind împreună pe rol, petrecînd seri în șir la repetiții mărește prestigiul intelectualului, îi asigură succesul misiunii de educator.

Acum în prag de toamnă activitatea cultural-educativă cunoaște, după luni de muncă, după ce oamenii și-au umplut hambarele, o creștere firească ca volum de manifestări și varietate a formelor. Dar cerințele oamenilor sînt mai mari, mai pretentioase ca în trecut. Orice comparație întărește această constatare. Aceasta cere o mobilizare mai mare a resurselor intelectualului. Mai sînt unii care pregetă s-o facă. I-am întrebat însă: cine poate, cu mai multă autoritate și forță a convingerii, să răspundă setei oamenilor de a ști? Fiindcă există o curiozitate veșnic vie față de tainele agrotehnicii ca și față de celelalte științe. Există la oameni dorința de a-și apropia frumosul din viață sub toate chipurile pe care acesta le îmbracă. De la simplul gest de pe stradă pînă la măiestria artistică de pe scenă, sau întrebarea cu țile pe care o pune brigăzii științifice, omul are nevoie pe întreaga filieră de veghea și îndrumarea intelectualului.

Și, după cum faptele au arătat-o, cei mai mulți sînt pregătiți totdeauna să le acorde.

V. TOSO

CARNET CULTURAL BĂCĂOAN

De curînd s-a deschis la Muzeul regional, Expoziția memorială „George Bacovia”. Agatha Vasiliu Bacovia, soția poetului, a selectat și expus cele mai semnificative documente, articole din presa vremii, obiecte personale, manuscrise care evocă viața și creația poetului George Bacovia.

În camera modestă, în care George Bacovia a scris, vizitatorul întîlnește primele ediții de poezii (Scînteii galbene, Stanțe burghize) ca și volumele elegante tipărite în anii puterii populare. În locuința din calea Moinești (orașul Bacău) unde poetul a trăit mai bine de un sfert de veac și unde a creat cea mai valoroasă parte a operei sale, se va amenaja în curînd „Casa memorială „George Bacovia”.

*

Întrebările: „Dacă omul a apărut într-un singur loc al globului” și „Cum se explică faptul că aria de răspîndire a națiunilor și a limbilor este așa de mare” puse de sâtenii din comuna Bahna, raionul Roman, au găsit răspuns la membrii brigăzii științifice raionale, care au participat în mijlocul lor.

Altă brigadă științifică raională s-a deplasat de curînd în comuna Români și le-a explicat cooperativelor ce înseamnă retribuția suplimentară și cum se

acordă, referindu-se la exemple concrete din cooperativa agricolă. Tot cu această ocazie sâtenii din Români au căpătat cunoștințe despre prevenirea și combaterea bolilor la păsări, despre zborurile cosmice și despre multe altele.

*

În comuna Măgîrești din raionul Moinești, s-a organizat un almanah științific, susținut de specialiști și completat de filme documentare. În timp ce pe ecran rula filmul „Circulația apei în atmosferă” profesoara de fizică le explica oamenilor cum se combate grindina și despre felul în care se obține ploaia artificială. După ce spectatorii au urmărit filmul „Hrănirea științifică a animalelor” inginerul zootehnist a făcut referiri la situația din sectorul zootehnic al cooperativelor agricole și la posibilitățile de care dispun pentru o mai bună hrănire a animalelor.

Asemenea acțiuni culturale, organizate de căminele culturale cu sprijinul cinematografului sătesc, s-au arătat a fi deosebit de atractive. În prezent ele se extind în tot mai multe comune ale regiunii. De pildă, în comuna Căbești din raionul Adjud, s-a organizat recent o călătorie pe hartă prin Brazilia. Filmul „Jungla tragică” a completat cunoștințele spectatorilor despre această țară.

Aurel MIHALE:

CRONICA DE RĂZBOI

Ciclu de povestiri al Aurel Mihale din războiul antihitlerist a evoluat în patru sau cinci etape distincte, pînă să ajungă la cele trei tomuri masive de azi, prezentate sub titlul comun: **Cronică de război**. Nucleul inițial a fost volumașul **Ultimul asalt**, apărut în 1955 și cuprinzînd numai șase lucrări; doi ani mai tîrziu, apărea volumul **Noapți înfrigate** (1957), alcătuit din 18 povestiri, grupate în jurul celor anterioare și compunînd o primă geografie epică a participării României la război, din momentul întoarcerii armelor, la 23 August, pînă la Ziua Victoriei. Edițiile ulterioare ale cărții, patru la număr, au lărgit tabloul cu alte cîteva episoade, pentru ca în 1964, încă un volum, **Podul de aur**, cu povestiri pe de-a-ntregul noi, însă aparținînd aceleiași serii, să stabilească dimensiuni și mai mari „cronicii” începute; în cei doi ani următori, viziunea s-a definitivat la actuala formă care se publică la nu mai puțin de un deceniu și jumătate după ce prima povestire de război a autorului apărea într-o revistă în 1951. Sistem, așadar, în fața unei cărți care s-a dezvoltat paralel cu aproape întreaga formație literară a autorului ei. (Aurel Mihale debutase cu trei ani mai înainte).

E remarcabil însă că această carte, publicată de-a lungul a 15 ani, e de o evidentă unitate de stil și compoziție, de construcție a eroilor și scenelor specifice, mărturisind maturizarea grabnică a autorului în literatura de atmosferă războinică; în același timp în cealaltă direcție în care el se manifesta: viața satului contemporan, căutările sale se află încă într-un punct nesigur.

Adaosurile ulterioare ale **Cronicii**, echivalînd cu volume întregi de povestiri, au echilibrat arhitectura vastei construcții, dezvoltînd îndeosebi momentul insurecției armate și acela al luptelor pentru eliberarea teritoriului național. Lectura succesivă a episoadelor **Cronicii** îl poartă pe cititor pînă departe, în inima Boemiei, însoțind diferite noțiuni aflate aproape fără excepție în prima linie.

O analiză amănunțită a acestei cărți, una dintre cele mai întinse din literatura noastră, va pune în lumină diferite caracteristici ale ei, peste care critica a trecut cu relativă ușurință pînă acum. Fiecare povestire e o confesiune a unei experiențe directe, a unui act de conștiință, în care senzația participării la un eroism colectiv, declarat cu exaltare, cu patos și cu modestie de fiecare dată, se amestecă subtil cu o tonalitate tragică generală, în fața demenței hitleriste, care a prilejuit convoaie de nenorociri. Cu tot optimismul neînfrînt al povestitorilor care-și istorisesc întâmplările, **Cronica** lui Aurel Mihale e o carte tristă; ea e o pagină de slavire a războiului antihitlerist, dar și una de condamnare a războiului în general. Fiecare personaj își comunică faptele eroice la care a asistat, la care a participat, cu satisfacția-i declarată, dar subînțeleasă pretutîndeni că a supraviețuit încercării: însă, în același timp, insistența descrierii faptelor de arme, a atacurilor, a înaintărilor și pierderilor de vieți omenești, îl copleșește pe cititor cu impresia că aceste confesiuni sînt culese de autor nu la cîteva ani după încheierea războiului, ci în scurtele răgazuri dintre lupte, în tranșee, în timpul mișcărilor de trupe, ori în ambulanțe sau camere de spital.

Este interesant că cei mai mulți dintre eroii nu au biografii, ei sînt intruchipări ale unei conștiințe colective, ale unui eroism colectiv, ale ostașului care-și apără țara cu sentimentul simplu al datoriei față de patrie și popor. De aici lipsa gesturilor grandilocvente, dar fiecare din atitudinile lor dobindește măreție, este pilduitoare. Întîmplările, actele personajelor se dispensează de comentariu, pentru că poartă în ele însele semnificații de neuitat. De aceea analiza psihologică e sumară, figurile au evidente asemănări între ele, prin unitatea lor de destin, însă în același timp se diferențiază prin neîntrerupta varietate a împrejurărilor, a faptelor și într-o măsură cu mult mai mică prin firea fiecăruia, prin caracter.

Dacă toți eroii ar fi fost cuprinși într-o construcție epică unitară, într-un amplu roman, de exemplu, numeroase descrieri ar fi trebuit să cadă, gesturi, detalii, atitudini ar fi trebuit sacrificate; în suita de povestiri, toate acestea se justifică pentru că încercările străbătute de eroi, diferite la fiecare din ei, au loc într-un cadru și în condiții care se repetă de fiecare dată și de care nu se poate face abstracție — atmosfera de front, cu tot ce implică ea: lupte, moarte, suferință, primejdie, vacarm. O anumită simplificare a mijloacelor de expresie, a vocabularului se justifică pe această cale; la fel repetarea unor procedee de construcție, a descrierilor, uniformitatea stărilor sufletești etc., cu toate că varietatea și bogăția lor n-ar fi dăunat cărții, ci, dimpotrivă, ar fi dat relief și individualitate eroilor.

În ansamblu ne aflăm în fața unei cărți de valoare a literaturii noastre, iar în genul și seria ei tematică, cea mai întinsă și, fără îndoială, cea mai reușită.

Mihai GAFIȚA

ZIUA RECOLTEI

Interviul nostru

Cum v-ați pregătit?

Sărbătoarea hârnicii și belșugului de la 2 octombrie, cea mai frumoasă dintre fiicele acestei toamne de aur, Ziua recoltei, ne zăbovește din prag. Pretutindeni, poporul nostru i-a deschis larg ușile ca să-i facă o primire de baladă.

Pe meleagurile ploieștene, recitatorii repetă cu sîrg o urare pregătită și multiplicată de casa regională a creației populare. Lăsăm spectatorilor din regiunea Ploiești plăcerea de a-l urmări pe recitatorul acestor versuri chiar la estradele deja amenajate în aer liber. Pînă atunci, vom da cuvîntul tovarășilor George Nicolau, secretarul Comitetului de cultură și artă al orașului Ploiești, inginer Niță Petre, președintele Consiliului agricol orașene și Grigore Ivanov, vicepreședintele al Uniunii orașenești a cooperativelor agricole de producție, cărora le-am pus câteva întrebări cu privire la încheierea pregătirilor pentru sărbătorirea Zilei recoltei.

— Se știe că, la sate, Ziua recoltei este precedată de acțiuni menite să asigure efectuarea la timp și în bune condiții a lucrărilor agricole de toamnă. Ce s-a făcut la dv. în acest sens?

— Pentru buna desfășurare a campaniei de toamnă, în cele 11 cooperative agricole ce aparțin de orașul Ploiești, noi am întocmit un grafic de lucrări și termene. Respectarea acestui grafic a fost urmărită zilnic pe teren. Acolo unde s-au constatat rămăneri în urmă, de exemplu la recoltarea porumbului în unitățile deservite de S.M.T. Buda, s-au putut lua pe loc măsuri corespunzătoare. Prin eliberarea la timp a terenului de leguminoase și prășitoare, am asigurat griului premergătoare optime pe o suprafață mult mai mare decît în anii trecuți. De asemenea, folosim numai soiuri intensive: Bezostala, Ponca și Skorspelka. Ele au dat la noi cele mai bune rezultate, producția medie de griu la hectar depășind planul cu 450

kg. Stăm bine și cu porumbul boabe cel puțin 700 kg la hectar peste plan. Cît despre producția de lapte, planul anual a fost îndeplinit încă de pe acum.

— După cum se vede, Ziua recoltei va prilejui și în comunele din jurul Ploieștilor o trecere în revistă elocventă a succeselor obținute. Ce vor face în mod practic cooperativele agricole pentru relevarea și popularizarea acestor succese?

— Cooperativele agricole din raza orașului amenajează mari expoziții cu produse vegetale și animale. Ele vor oglindi creșterea producțiilor și folosirea pe scară tot mai largă a soiurilor și raselor superioare. Cu totul remarcabilă credem că va fi expoziția cooperativei agricole Bucov, decorată astă primăvară cu Ordinul Muncii cl. I. Aici, fiecare brigadă se va prezenta cu produsele obținute de pe solele și de la animalele pe care le are în grijă. În felul acesta, expoziția va înfățișa contribuția fiecărei brigăzi la înflorirea acestei unități care dă la ziua-muncă bani și produse în valoare de 42 lei și are o avere obștească (la 1084 ha de teren arabil) de aproape 9 milioane lei.

Desigur, nu trebuie uitate nici chioșcurile cooperativelor agricole. Ele vor pune în vinzare, de această dată, și produse furnizate de cooperativele vecine, pentru a le completa pe cele din partea locului. Chioșcurilor C.A.P. li se adaugă, bineînțeles, bufetele și expozițiile de mărțuri cu vinzare ale U.R.C.C. și U.R.C.M., precum și tonelele C.L.D.C. cu cărți și jucării. La Păulești și Bucov, vor fi amenajate expoziții de țesături și covoare, cu vinzare. Este de așteptat ca ele să se bucure de o bună primire din partea sâtenilor.

— Ce manifestări culturale artistice se vor desfășura duminică, după adunările festive?

— Programul este în așa fel alcătuit încît, în fiecare din cele 11 comune din jurul Ploieștilor, estradele să fie ocupate de la ora 10 pînă la ora 19 fără întrerupere. Vor evolua, în sistem circuit, nu mai puțin de 37 formații artistice sindicale și ale căminelor culturale. Unele brigăzi artistice de agitație și-au alcătuit programe speciale pentru această sărbătoare. Brigada din Păulești prezintă programul „Recolte aurii”, cea din Bucov „Zi de sărbătoare” ș.a. După ora 19, vor fi prezentate gratuit filme documentare și artistice. Avînd în vedere și întrecerile sportive organizate paralel cu manifestările culturale-artistice, se poate spune că programul distractiv nu le va lăsa nici un răgaz spectatorilor. Ei vor avea o zi plină, mai ales că și centrul de radiodifuziune Ploiești a pregătit o emisiune de o oră dedicată Zilei recoltei.

În încheiere, trebuie spus că un mare număr de tineri cooperatori agricoli, fruntași în producție, vor participa în seara lui 2 octombrie la carnavalul din Ploiești. Cîteva cuvinte despre acest carnaval al tineretului: deschis de vinători corniști veniți din toată regiunea și de trompetiști, el se va desfășura pe bulevard între două uriașe porți țărănești încrustate cu motive naționale. Ploieștenii vor asista cu acest prilej la o scîlțitoare paradă a portului și datinilor strămoșești. Pe două mari estrade, programele artistice se vor desfășura pînă noaptea târziu, cînd va avea loc o retragere cu 4 000 de torțe.

N. VLAHU

Școala doinelor din fluier — duminică în comuna Hodac, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară

ÎN PRIMUL AN AL CINCINALULUI

„Ziua recoltei”, aflată anul acesta la prima sărbătorire, este așteptată cu entuziasm pregătiri de către cooperatorii noștri. La expoziția organizată cu acest prilej vor fi din plin reprezentate marile producții obținute în acest prim an al cincinalului, exponatele reflectînd munca plină de hârnicie a cooperativelor, datorită cărora am reușit să depășim cu mult planul la principalele culturi.

Expoziția care va cuprinde unele dintre cele mai frumoase produse ale cooperativei noastre va prilejui o trecere în revistă a realizărilor obținute în acest an. Astfel, vor fi prezente boabele strălucitoare ale porumbului din soiurile HD 208 și HD 311, griul auriu, floarea-soarelui și sfecla, legume și mazăre din soiul „Rondo” foarte apreciat la export, strugurii de masă și fructele înmiresmate din prima recoltă a plantațiilor făcute în 1961.

Se înțelege, în obținerea succeselor privind producția, un rol important l-au avut irigațiile și chimizarea; numai în acest an au fost folosite îngrășăminte chimice pe o suprafață de 500 ha; alte 56 ha au fost irigate, iar pînă în 1970 vor fi irigate cu apă din Jiu circa 400 ha. De asemenea, aplicarea retribuției suplimentare, care duce la creșterea cointeresării mate-

riale a cooperativelor, a fost un alt factor care a dus la obținerea de producții mari la toate culturile. Am organizat întreceri socialiste între brigăzi și echipe, care au scos în evidență însușirile cooperativelor noastre și voința de a depune cît mai multe eforturi în vederea obținerii unor producții mărite; în mod deosebit s-au remarcat brigada comunistului Dumitru Marin și echipa nr. 4 de la grădina de legume. Dat fiindcă terenurile cooperativei noastre sînt situate într-o zonă de trecere de dealuri la cîmpie, am acordat o atenție deosebită plantărilor de viță altoită și pomi fructiferi, acestea constituind una dintre principalele căi de dezvoltare a cooperativei noastre, care pînă în 1970 va planta 400 ha viță altoită. Toate aceste rezultate bune se reflectă nemijlocit în creșterea nivelului de trai al cooperativelor; și nu peste mult timp în comuna noastră, de ne-recunoscut din pricina numeroaselor construcții noi, se vor aprinde tuburile de neon, indicatoare luminoase ale unei vieți noi.

Călin TRAIAN

vicepreședinte, C.A.P. Almăj, raionul Craiova, regiunea Oltenia

PERFORMANȚELE LUI AFUZ-ALI

Omul se oprește la un butuc de viță. Frunzele sînt cărnoase, de un verde tipător. A plouat mult în acest an. Clorofila pălește greu în fața culorilor toamnei. Cu amîndouă mîinile, omul saltă grijuliu un ciorchin. Dintre frunze, se ivește un Afuz-Ali mare și rămușor, să tot aibă, pe puțin, o oca. Boabele sînt pline, rotunde și iradiază o lumină galbenă ca și cum ar fi închis în ele cîte un grăunte de soare.

Soarele! Aici, la Ostrov, pe malul dobrogean al Dunării, el îndestulează de două ori via cu calorii; o dată pe

verticală și încă o dată răsfrînt din oglinda apei. Marile amfiteatre îmbrăcate în viță de vie, orientate spre fluviu cu o pantă lină, se rumenesc și la văpaia iscată din unde.

Omul rupe un bob, două. Le gustă, sînt aromate, crocante. Lasă ciorchinul în ascunzișul lui de frunze și notează ceva într-un carnețel...

Au trecut cîteva zile de la depistarea probelor pentru faza a doua a Concursului republican de struguri de masă. Brigadierii au ales exemplarele cu cele mai bune însușiri competitive. În preția intrării în concursul de la

sfirșitul acestei luni, ciorchinii de Afuz-Ali și Muscat Hamburg, proaspăt culeși, aleși între aleși, au fost puși în lădițe speciale și transportați cu autocamionul la București, pe drumul străbătut odinioară de ostenii lui Mircea cel Bătrîn între Dirștior și Codrîi Vlășiei.

Cooperativa agricolă Ostrov are 384 hectare de vie, din care jumătate cu Afuz-Ali. Este soiul care a reușit în concursuri cele mai multe victorii. Ni le-a enumerat președintele Constantin Călin:

Erfurt, 1963. Concurs internațional de viță altoită. Afuz-Ali le aduce ostrovenilor medalia de aur.

Concursul republican de struguri de masă, 1964. Afuz-Ali, medalie de aur.

Concursul regional, 1965. Participă Stațiunea experimentală Dobrogea, G.A.S. Ostrov, G.A.S. Lipnița și alte mari unități vestite pentru viile lor. Strugurii de masă Afuz-Ali de la cooperativa agricolă Ostrov primesc nota

10, iar Muscat Hamburg-ul nota 9,89. Sînt notele cele mai mari. Specialiștii de la Stațiunea experimentală Dobrogea nu se dau bătutuți. Ei își bisează probele de două, trei ori, aduc ciorchinii culeși abia de cîteva minute, dar Afuz-Ali-ul de la C.A.P. Ostrov rămîne neînvinș...

Biroul președintelui geme de diplome. Pereții sînt pur și simplu tapisați cu atestate ale calităților lui Afuz-Ali, soiul al cărui nume amintește parcă de eroii din „1001 de nopți” și care îi răsplătește pe cooperatori după cum și ei îl îngrijesc.

Va mai adăuga el, la sfîrșitul lunii, trofeelor existente, încă unul? Bucureștenii vor putea afla răspunsul cel mai edificator, vizitînd expoziția de struguri cu vinzare, din soiurile premiate la concurs, ce se va deschide cu prilejul Zilei recoltei sub cupola marelui Pavilion de lângă Casa Scintei.

Nicolae CULCEA

SORII HUNEDOAREI

Despre oțelari, acești oameni căliți la dogoarea astronomică de 1700 grade Celsius la care se fierbe în cuptoare oțelul, uneori mai prețios decât aurul, se spune în mod obișnuit că sînt tari ca acest metal. Am avut prilejul să constat acest lucru la oamenii cetății de foc ai Hunedoarei, dar nu odată i-am descoperit și plini de sensibilitate, cu firi poetice. Rostind Hunedoara, rostim oțel. Și nu întâmplător. În zilele noastre oțelăriile hunedorene dau țării în numai 50 de zile o producție echivalentă cu cea a întregii României a anului 1938. E o cifră pe care am aflat-o de la inginerul șef al grupului tehnico-economic-oțelării, tovarășul Sabin Faur. Numele lui l-am auzit pomenit cu respect de mulți hunedoreni. L-am găsit înscris pe dosarele unor importante inovații, pe programele cerului tehnico-științific al clubului metalurgistilor, pe lista profesorilor grupului școlar profesional al combinatului siderurgic... Deși tînăr, abia a trecut pragul a 35 de ani, a contribuit la creșterea și formarea multor oțelari de frunte.

Cunoscîndu-i pe acești oameni, ascultîndu-le mărturisirile, remarci un sentiment comun tuturor: mîndria pentru ceea ce au săvîrșit aici, sub conducerea partidului comunistilor. Totul s-a construit cu pricepere, talent și cu multă dragoste.

Moderna oțelărie Siemens Martin nr. 2 a Combinatului siderurgic Hunedoara este una dintre cele mai impresionante creații ale anilor socialismului, care însumează un adevărat pluton de giganti înălțați pe locul unor stufărișuri și bălți, rodul muncii celor mai destoinici și îndrăzneți oameni ai timpurilor noastre — comunistii.

Inchipuiți-vă clădirea unei hale de aproape o jumătate kilometru, sub care ar putea încăpea cu ușurință un bloc cu trei etaje. Mai inchipuiți-vă că sub această hală se pot plimba nestingherite patru trenuri alăturate și veți afla lățimea ei. Zi și noapte, aici, aerul este încărcat de arome tari, însoțit de o înlăntuire continuă de sunete metalice grave, puternice, greu de descris. Ceea ce îi dă o notă cu totul deo-

sebită acestui peisaj este jocul neasemuit al luminii, asemenea unor explozii solare, care te învăluie la nesfîrșit într-o baie scinteietoare de flăcări albe, roșii, albastre. Fie noapte, fie zi, jocul culorilor solare e același, doar că noaptea, acest curcubeu de foc se amplifică și te covârșește prin măreția lui. Te emoționează frumusețea spectacolului elaborării oțelului, dar și mai emoționat poți fi urmărind etapele pe care le-au parcurs oțelarii în lupta lor pentru mai mult metal din 1958, cînd s-au pus bazele noii oțelării, și pînă azi. În ultimii șase ani aici s-au înălțat patru uriași de foc, cuptoarele Siemens Martin cu o capacitate de 400 tone fiecare, din care unul singur produce într-un an mai mult oțel decît toate cuptoarele Hunedoarei anului 1948.

Am fost martor la botezul de foc al unuia dintre cei patru giganti fii ai Hunedoarei. Este vorba de cuptorul numărul 8. Construcție de înaltă calitate acesta a fost terminat în mai puțin de opt luni, cu mult înainte de termen, ceea ce însemna în limbajul siderurgistilor un câștig de peste 3000 tone de oțel, valoarea zilelor câștigate. Aici, de altfel, fiecare secundă se măsoară în oțel; la un cuptor Siemens Martin deseori soarta calității unei șarje depinzînd de un plus sau un minus de timp rezervat fierberii metalului, sub bolțile de șamotă din pîntecul uriașului de foc.

Am fost martor al desfășurării spectaculosului proces elaborat în inima aparatului de înaltă precizie și tehnicitate cu care sînt înzestrate aceste cuptoare și pe care oțelarii de aici le stăpînesc ca niște ingineri. Comanda noului cuptor o avea chiar maestrul principal, Ștefan Tripșa, Erou al Muncii Socialiste, fiu de țaran din părțile Albei Iuliei. El, împreună cu prim-topitorii comunisti Avram Opriș, Paul Orelt, Constantin Enache și ceilalți oțelari au trecut la aprinderea focului cu gesturi pline de siguranță și gravitate, marcînd parcă solemnitatea momentului. Focul a început să ardă la început molcom, apoi din ce în ce mai puternic. A urmat după aceea, sub dogoarea

de jar a acestui foc, sudoarea vetrei, opera de delicată și în același timp de foarte mîntă. Acum ea se execută după o nouă metodă chiar de hunedoreni, sub conducerea principal Aurel Stanciu. De aceea, și emulă. Sudarea a fost efectuată perfect și în record. În numai 12 ore, față de 120 de ore. Cu toții au răsuflet ușurați, parcă li s-a pierdut de pe inimă. Se putea trece deci la șarje propriu-zise, cuptorul fiind bun pentru hrana sa. Se câștigau încă odată prin această timpului nu mai puțin de 2000 tone de oțel de cea mai bună calitate. Era un nou derurgistilor oferit patriei socialiste, ecologic.

Entuziasmul oamenilor n-a cunoscut mîntă. Primele tone de metal incandescent au vîluit într-o jerbă de scintile de rină, scurta oala uriașă care avea să le distribuie apă regulată, ca pe o licoare de preț, în cupele lor. Oamenii n-au părăsit atunci o zi și jumătate din noapte gurile cuptorului, rețînî rînda de a vedea „cu ochii lor” reușita și că aceasta este de fapt o tradiție. Nici o șarje cît ar fi de urgentă, nu poate să-i dezlăture siderurgistii în aceste ore de înaltă tensiune hală uriașă a oțelăriei.

Mi-am amintit de aceste clipe emoționale cînd am vorbit despre frămîntările au trecut oțelării la noile metode de înaltă folosite în ultimul an, la elaborarea șarjei la acest cuptor. Încărcarea cuptoarelor nu se face cu lopețile de către zeci de oameni în același timp, ci automat, cu o singură mișcare. Înălțarea pragurilor de dolomită și operații de lipire a vetrelor se execută automat. Pînă și luarea probelor se face cu un aparat automat. Este vorba apoi de folosirea cu maximum de eficiență a oxigenului în cuptor, conform metodei de al IX-lea Congres al P.C.R. Prin această metodă oxigenul este insuflat direct în baia de fier, sificînd astfel, arderile combustibilului, ceea ce duce la o creștere a producției cu 10—12%. La acest cuștig de oțel din care doar în ultimele 8 zile s-a exprimat, s-ar putea construi circa 5000 camioane sau 1000 strunguri mijlocii.

Sorii Hunedoarei luminează după cum se vede. Razele lor de oțel pătrund pe toate părțile. Combinatul livrează în prezent 195 mărți și peste 1000 beneficiari autohtoni și alte 25 de țări.

Irimie S

MEDALION

Sculptorul din Săpînța

Sus, la capătul țării, în Sighetul Marmăției, este o comună vizitată adesea de turiștii autohtoni sau de peste hotare care îndrăgesc arta populară. O dată ajunși în comuna Săpînța, pașii acestora se îndreaptă spre Muzeul de artă populară cum a fost denumit în mod oficial cimitirul. Calitatea de muzeu se datorește sculpturilor în lemn făcute pe cruci de către cooperatorul Stan Ion Pătraș.

L-am cunoscut într-o însoțită zi din vara aceasta. Se afla în șopronul de lingă casă, unde și-a făcut un mic atelier. Acest om, ajuns aproape de capătul a șase decenii, și-a dăruit jumătate din viața sculpturii în lemn. Adesea, el poate fi văzut în pădurea Livada, plimbîndu-se printre stejarii falnici, pentru a-și alege lemnul potrivit pentru sculptat. Aceste momente petrecute în foșnetul pădurii sînt pline de aduceri aminte. De mic copil a fost nevoit să facă munca grea de tăietor de lemn, gîndind dar neavînd vreme să dea forme lemnului. Astăzi i s-au creat condiții pentru a se dedica pasiunii sale. Cu diferite unelte, mînuite cu meșteșug, el reușește să sculpteze o secvență din viața celui care a fost. Interesant este că secvențele reprezintă indeobște un moment de muncă, îl înfățișează pe om cu preocuparea îndrăgită în timpul vieții. Moașa este surprinsă lingă un pat cu copilul în brațe. O femeie frămîntă pîinea, alta țese la război, alta curăță pomii.

Sculpturile sînt colorate. Predomină albastrul. Intrebîndu-l pe Stan Ion Pătraș de ce și-a ales tocmai această culoare, mi-a explicat că albas-

trul este specific cusăturilor portului local.

Insoțindu-și sculpturile cu câteva versuri anecdotice săpate în lemn, reușește să dea lucrărilor sale un caracter vesel. Poate să pară curios, dar nefiind făcute cu ostentație, vin să întregescă scena surprinsă în sculptură.

Se spune prin partea locului, și pe bună dreptate, că vizitînd muzeul cu un ochi plîngi iar cu altul rîzi.

În puține cuvinte sînt definite caractere, tipuri de oameni. Iată un exemplu care vrea să arate că munca aduce prosperitate: „Aicea e locul meu / Bodnar Ileana sînt eu / Pe lume cît am trăit / De nimica n-am lipsit / C-am lucrat și n-am șezut / Și saci plini am tot avut / Cu mălai și griu de toamnă / Și-am trăit ca și o doamnă”.

Un păstor este reprezentat mulgînd oile. Versurile ne explică: „Drage mi-au fost în viață / Oile cu lînă creată”.

Stan Ion Pătraș se dovedește a fi un bun cunoscător al locuitorilor din Săpînța. Legătura artistului cu viața comunei, prezența sa permanentă în mijlocul oamenilor, atît la munca de pe ogoare cît și la petreceri, reușește să dea lucrărilor sale un optimism robust în fața inevitabilității.

Sculptorul din Săpînța își înscrie talentul în fresca artiștilor plastici maramureșeni, frescă din care se remarcă linia viguroasă a maestrului Vida Gheza. Ar fi de dorit ca tinerii cu chemare de prin partea locului, să preia meșteșugul lui Pătraș pentru zămislirea de noi frumuseți.

A, CROITORU

Scorță (poniavă) din Țara

Vorbe din popor și tilcurile lor

„A-ȘI DA ARAMA PE FAȚĂ”

Sunem despre cineva că își arată sau își dă arama pe față atunci cînd nu-și mai poate ascunde defectele, dezvăluindu-și astfel adevărata fire.

Expresia a luat naștere pe baza analogiei ce s-a putut face, la un moment dat, între o anumită realitate concretă și alta din ordinea morală a lucrurilor. Realitatea obiectivă a reprezentat-o, în vechime, existența acelor monezi care, făcute din aramă, erau acoperite cu un strat subțire de argint sau chiar de aur. Cum aceste monezi treceau din mină în mină, învelișul din metal prețios se ștergea cu vremea, lăsînd să se vadă adevărata lor față: arama.

A fost de-ajuns să intervină mintea ascuțită a omului din popor pentru a stabili asemănarea dintre acest aspect al realității concrete și o anumite

conduită de ordin moral, pentru ca ființă și să circule cu semnificația ei.

Cum expresia e înzestrată cu o caracterizare ea s-a văzut utilizată în textele literaturii noastre. Este această privință, să amintim din Săpînța acele versuri în care marele nostru înfierează pe demagogii vremii sale:

Prea v-ați arătat arama, sfișîind acea
Prea făcură-ți neamul nostru de aur

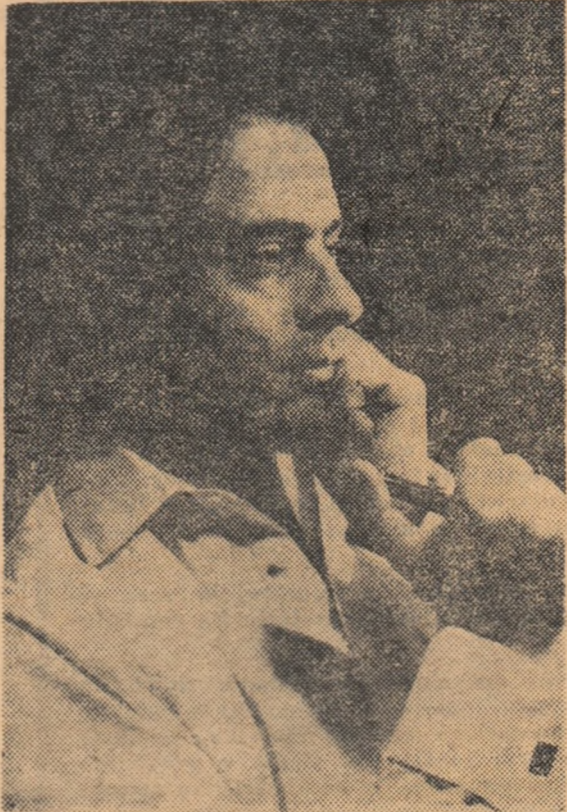
Ați remarcat, desigur, cît de rar firesc se îmbină în stihurile eminescu spumegă de minia poetului — apriga lară, potențată aci cu vocabula su „Prea v-ați arătat arama...”

N. MIH

Scriitori români contemporani

Aurel RĂU

Aurel Rău este unul din poezii interesante apărute după 23 August 1944 în literatura noastră. Ceea ce surprinde încă de la început în poezia lui este evitarea cu premeditare a imaginilor ușoare, o renunțare la primatul metaforei în sensul cântăreții, în favoarea expresiei directe. S-ar putea spune chiar că, cultivând o poezie de notație cu accente de însemnare zilnică, reportericească, Aurel Rău rămâne cumva în afara liricii. De fapt, poetul se folosește de cutare impresie sau cutare situație concretă numai pentru a-și manifesta niște sentimente, deseori idei, pentru care notația este o posibilitate de exteriorizare: „Farul înalt din Sulina / singur / deasupra apelor... / Ca regina nopții / se

deschide odată cu seara / ... / Iar când trec vapoare sub zare / el vestește tuturor / că în capătul acesta de lume / începe pământul românesc. / Inflorește în fiecare seară“ (Stampe — Farul din Sulina). Uneori, anumite aspecte concrete determină în imaginația poetului stabilirea sau refacerea unor asociații legate de o semnificație. Astfel, morile de vânt sînt asemenea unor „baletiste negre, lebede negre“ oprite deasupra apelor care așteaptă o mai puternică zbatere a vântului pentru a se avînta într-un dans: „Și cu pletele-n vînt / Cu penele negre sfișiate de vînt / Interpretau sub cer, într-un liric avînt, / Intremătorul dans al vieții“. (Stampe — Mori de vînt la Letea).

Cu un ochi care cuprinde spațiul aproape pictural și desface culorile pînă la nuanțe, Aurel Rău se dovedește a fi și un poet al peisajului, un pastelist, într-un anumit fel, aflat în plimbare „pe drumurile galbene de ierbi ale stepei“, prin „poieni ce sîrșesc cu ziua smerite-n pădurea de molifi“. Poetul are bucuria plecărilor și revenirilor simțită ca un dor: „Oricum, clipa aduce prin ferestre / un dor grozav de-a străbate cu iarba, / de-a străbate cu vîntul, / de-a străbate cu luna...“ (Stampe — Cimpuri).

Grav și puțin melancolic, meditativ cînd e vorba de dragoste, poetul ne pare un îndrăgostit în felul lui Dafnis: interiorul său este natura, luna unic candelabru și arborii singurele tablouri: „Mi-e dor să se lege talia ta, / Ca o iarbă din nou lingă mine. / Mi-e dor să te-ntorci, cînd te voi striga, / Printre arbori mari și amurguri line. / Mi-e dor, pe un drum de pămînt, cu ploi, / Cînd îți vorbesc, să-mi aleg cuvintele / În așteptarea surdă ca-n amîndoi / Să-și indure ora sfintele / Pogoriri de

ramuri care se-nțețesc / În timp ce luna simpatică străbate“ (Jocul de-a stelele — Dor).

Atent la transformările ce se petrec zilnic în patria noastră, Aurel Rău se oprește în călătoria sa asupra celor mai noi construcții ale socialismului, sentimentul de care e cuprins în asemenea momente fiind acela al mindricii justificate de participare afectivă, la fiecare din schimbările pe care le descoperă: „Iar Bistrița-mi spune că noi amîndoi / Reflectăm cîte ceva / și plutim mai departe / Cutremurat mă uit cum munții Bicazului / Din apele ei / trec la mine-n carte / Sub fumurile fabricii de ciment.“ (Stampe — Fumurile fabricii de ciment). Poetul este alături de zidari, pe schele, construind pădurea de blocuri a litoralului. Nu lipsește o anumită euforie a înălțimilor cucerite: „Așteptam, cum bate sub noi larg marea, / Să-ncepem a crede că-neet plutim / Pe mari vapoare prin apele timpului / Să-nceapă agale abia auzit / Din harpele de bronz ale zilei să murmure / Un nou motiv de baladă?“

Aurel Rău s-a născut la 9 noiembrie 1930 în comuna Josenii Birgăului din regiunea Cluj. A absolvit Facultatea de filologie a Universității clujene și în prezent este redactor șef al revistei Steaua. Colaborează încă din 1949 la revistele Steaua, Viața românească, apoi la Gazeta literară, Contemporanul, Utunk, Tribuna etc.

În 1953 îi apare primul volum de versuri intitulat Mesteacănul. A mai publicat volumele: Focurile sacre — 1956, La marginea deșertului Gobi — 1960 (însemnări de călătorie), Unde apele vorbesc cu pămîntul — 1961, Jocul de-a stelele — 1963, Stampe — 1964.

Laurențiu ULICI

Poșta redacției

De vorbă despre poezie

În fond un răspuns la această rubrică de „poștă“ a poeziei nu e numai o chestiune strict literară. Dacă ar fi doar atât, poate că i-ar cădea mai ușor și semnatarului rubricii: ar accepta sau respinge lucrările — desigur cu rabatul inevitabil al subiectivității — după unicul criteriu al valorii lor artistice.

Dar chestiunea nu e chiar atât de simplă. Pînă și în fața unor versuri total nereușite și care nu anunță nicăieri talentul, încă te simți dator la stimă față de munca depusă, față de gândul bun așternut pe hîrtie. Pentru că, oricum, însăși încercarea în ale poeziei merită un cuvînt de laudă. Iar dacă încercarea se soldează cu un eșec, aceasta nu anulează frumusețea strădaniei.

De aceea nimic nu mă îndispune mai mult decît faptul că, adeseori, aflîndu-mă în fața unor producții în care autorul a pus inimă și speranță, mă văd totuși nevoit să-i dau un răspuns negativ. Dar ce să-i faci? A găsi calități acolo unde ele nu sînt, a induce în eroare dintr-un fel de amabilitate ipocrită, mă întreb cui ar folosi? Nici autorului, nici eventualului cititor, nici poeziei! Iată de ce cuvîntul sincer, neocolit, e singurul acceptabil.

Adaug însă iarăși: tuturor acelor care se vor întîlni aici cu foarte puțin plăcutul „Nu“ — le mulțumim pentru ceea ce au vrut — chiar dacă n-au izbutit să realizeze.

AL. BĂLANESCU (Lăschia — Maramureș). În toate poeziile apar semne bune. Așa, de pildă, în **Urcuș** sau în **Zorile**. Pentru comparația care mi se pare frumoasă și sugestivă citez:

Amurgul

Cu ochii închiși pe jumătate
Ziua s-a gătit de culcare
Ca fata, cînd suflă-n luminare
Ca să viseze culcată pe spate.

NICOLAE MIRON (Oteșani — Horezu). Și versurile dumneavoastră anunță oarecari posibilități, deși stridența unor neologisme nu face casă bună cu atmosfera generală a poeziilor. O mai atentă selecție a cuvîntului ar fi recomandabilă. Mi-a plăcut cel mai mult în special începutul poeziei **Șarpele solar**.

CONSTANTIN ISPASIU (București). Într-adevăr, după cum singur apreciați în scrisoare, poeziile dv. sînt foarte simple. Versificați cu ușurință și limpezime. Lipsesc însă transfigurarea artistică, imaginea. Totul e spus „pe șleau“ — ceea ce, oricît de corect ar fi versul, nu transmite emoția cuvenită.

CONSTANTIN PETRILĂ (Săbăoani — Roman). Poate unele din poeziile trimise nouă ar putea sluji drept texte pentru cîntece destinate școlărilor. Așa, bunăoară, **Învățătorul**. Apelați în acest sens la colaborarea unui muzician.

VASILE IONESCU (Tâtaru — Mizil); VASILE COBAN (Arad); I. N. BARBU (Gh. Doja — Slobozia); ION FERICEAN (Chisindia — Gurahonț): Cu regret n-am putut alege nimic spre publicare.

ALEXANDRU MARIUS POPESCU (Leordeni — Găești). Încă o dată un cuvînt de bucurie și urări de succes. Transcriu mai jos una din poezii, deși cred că și cealaltă ar merita aceeași atenție:

Hai să cîntărim vremea!
Uite-aici în coș!
Piersici și caise:
Jumătate galben,
Jumătate roș...

Uite îți aduc și scara...
Ce tînr e jocul degetelor
prin frunziș!
Inima se zbate în piept
Ca o pasăre îmbătată
de lumină.

Soarele îți leagă basmau...
Ochii tăi sînt croiți
Ca migdalele;
genele
ți-s brumate ca prunele;
orele se lovesc
una de alta
și sună
cînd pică în coș
ca alunele...

Pentru toți colaboratorii: să nu uitate specificul revistei **Albina** și, în consecință, să se apropie cît mai mult de principalele teme care corespund acestui specific.

Eugen FRUNZĂ

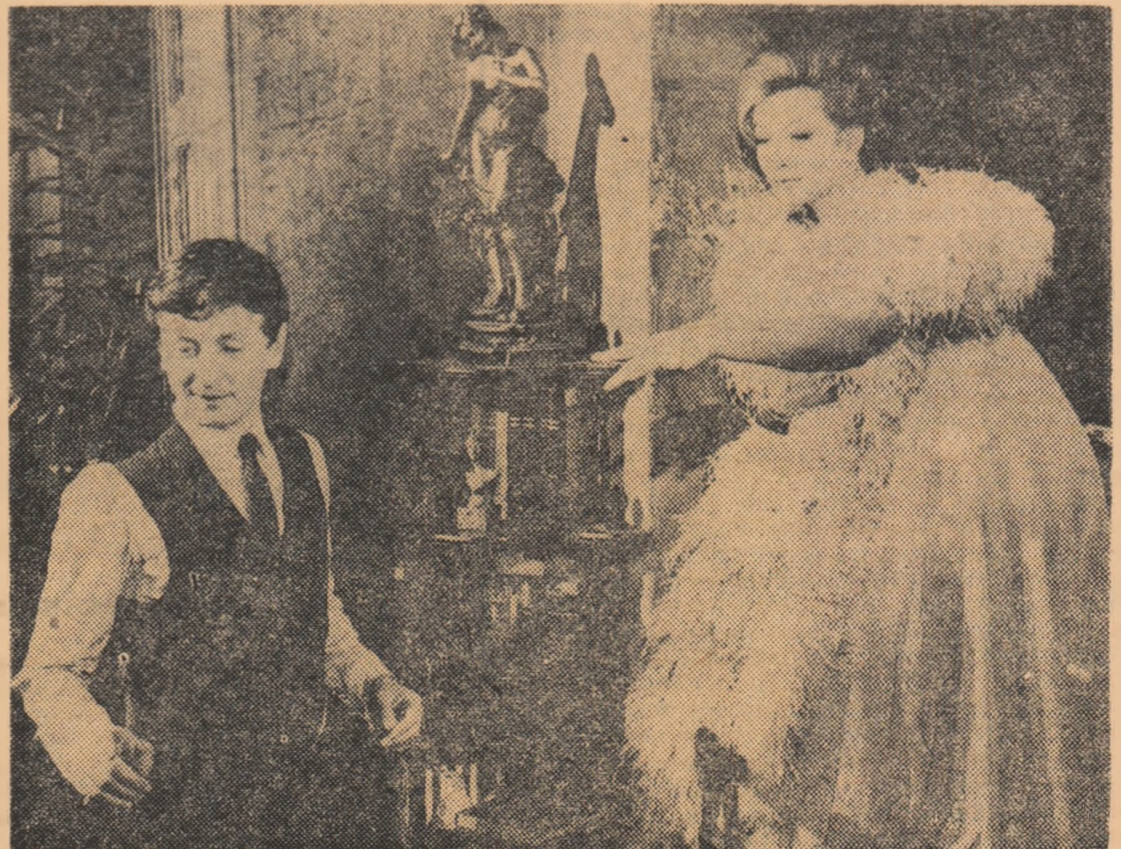
VIZIONAȚI FILMUL

STEAUA FĂRĂ NUNE

Coproducție româno-franceză după piesa lui Mihail Sebastian
Adaptarea și dialogurile: HENRI COLPI, ALEXANDRU MIRODAN

Regia: HENRI COLPI, în colaborare cu JASMINE CHASNEY
Muzica: GEORGES DELERUE
Decoruri: ION OROVEANU

Cu: MARINA VLADY, CLAUDE RICH, CRISTEA AVRAM, GRIGORE VASILIU-BIRLIC, MARCEL ANGHELESCU, EUGENIA POPOVICI

Note de drum din R. P. Chineză

Un munte în trepte

Ideea este cât se poate de originală. „Cum să extindem suprafața agricolă atât de necesară diferitelor culturi?” — și-au pus întrebarea țărani. Privirea unora s-a oprit asupra muntelui, care se ridică în coasta satului. „Trebuie să-l facem să rodească”.

„Este o muncă inutilă, au obiectat unii. N-o să reușim”. „Trebuie să încercăm și vom reuși”, a fost părerea majorității. Și astfel, locuitorii unui mic sat, un pumn de oameni, au pornit la luptă cu forțele naturii. Și, după un volum uriaș de muncă, au tăiat un munte în trepte. În cele din urmă, roca dură a cedat: acoperită cu un strat de pământ adus de la mari distanțe, s-a transformat în terenuri roditoare. Acum, țărani smulg an de an muntelui recolte tot mai bogate de porumb, griu,

a restabilit nivelul producției dinaintea de producerea calamității, dar a mărit-o continuu. De pe pământul slab productiv, care înainte de eliberare nu dădea mai mult de o tonă la hectar, s-a ajuns să se recolteze aproape 6 tone la hectar. Satul și-a schimbat înfățișarea. La intrare te întâmpină clădiri de piatră cu un etaj, majoritatea locuitorilor mutându-se în locuințe noi. Privite de sus, de pe culmea muntelui, loturile încintă privirea cu unduirea lor, pierzându-se încet, încet, în văi. Zidurile de piatră stau de strajă în caz de ploți torențiale. Dar ce se întâmplă în lunile de secetă? S-au luat măsuri și împotriva unei asemenea situații. A început construirea de mari rezervoare pentru captarea apei de ploaie care va servi la irigații. Planul prevede peste

Un lot experimental la Tzechuan, districtul Meishan, regiunea Hsiangerh

mei, soia etc. În trecut, un sat obișnuit de pe întinsul Chinei, numele său a devenit în prezent sinonim cu eroismul în muncă, iar experiența sa este popularizată în întreaga țară.

O zi neobișnuită de vară pentru aceste meleaguri. Am ajuns în satul Tagiai în primele ore ale dimineții. Norii de la orizont au dispărut, făcând loc luminii strălucitoare a soarelui. Razele lui se înfig în pământ ca niște pumnale încingându-l. Vântul și-a oprit aripile undeva în nord; în afară de bătrâni și copii, membrii brigăzii de muncă din Tagiai erau cu toții răspinși pe „cimp”.

Biografiile celor 83 de familii sînt aproape la fel. În trecut, viața sătenilor a fost deosebit de grea. 70 la sută din locuitorii satului nu aveau ce mânca. Cele mai bune terenuri, 70 din cei 800 m (53 ha), cît se află în prezent la dispoziția brigăzii, erau în miinile moșierilor și chiaburilor. Muncau toată viața și aveau parte de cea mai cruntă sărăcie. În 1920, din cauza secetei, au murit 17 persoane. De a lungul anilor, unii au părăsit Tagiaul căștigîndu-și o existență mizeră din cerșit. Locuințele erau săpate în pereții muntelui.

Greutățile vieții, natura aspră, potrivnică și-au pus puternic amprenta asupra chipurilor oamenilor. Cute adînci, dure ca și roca muntelui, le brăzdează fața. Sînt chipuri dăltuite în piatră, parcă, imprumutînd ceva și din atmosfera mediului înconjurător. Cu toate acestea, privirea caldă, zîmbetul larg, prietenos, dau acestor oameni un aer deosebit. Ne povestesc cu de-amănuntul despre lupta lor trecută și prezentă, despre succese și insuccese. Ceea ce-i caracterizează este hotărîrea lor în învingerea greutăților.

Locuitorii din Tagiai au trecut prin multe încercări.

În august 1963 satul a cunoscut cea mai îndelungată ploaie torențială din ultimul secol. Șapte zile și șapte nopți n-a conținut revărsarea apelor. Multe case au fost distruse, cea mai mare parte a recoltelor de pe terase a fost culcată la pământ. Pământul de pe multe loturi a fost măturat de curenți cu recoltă cu tot.

— Am reușit și de data aceasta să învingem greutățile — ne spune Cen Iun-Kuei, secretarul organizației de partid din sat, deputat în Adunarea Reprezentanților Populari din întreaga Chină.

Cuvintele de îmbărbătare ale secretarului au insuflat locuitorilor încrederea că pot înălțura urmările inundației. În mai puțin de o săptămînă, prin eforturi unite, membrii brigăzii au ridicat atît culturile de porumb, cît și pe cele de mei — fir cu fir — au reparat terasele năruite, drumurile, au răsădit o nouă recoltă de legume. Eforturile au fost încununete de succes: a fost obținută o recoltă bună. În anii care au urmat, brigada nu numai că

100 asemenea rezervoare, din care pînă în prezent au și fost construite 10.

Și astfel lozica „Să schimbăm înfățișarea muntelui”, scrisă pe un versant al muntelui cu litere uriașe, își găsește concretizarea în munca de fiecare zi a brigăzii din Tagiai.

Tagiaul este vizitat de numeroase grupuri de oameni din întreaga țară, care vin să învețe din experiența acestui colectiv, acumulată de-a lungul anilor, avînd în frunte pe cei 23 de comuniști.

Oamenii de la poalele „muntelui sărac”, cum era denumit înainte, l-au făcut să rodească, iar faptele lor sînt cunoscute pretutindeni.

I. GĂLĂȚEANU

În lumea abinelor

Foloasele pe care le aduc albinele sînt cunoscute omului din timpuri străvechi. În afară de mierea gustoasă și hrănitoare pe care o produc, ele contribuie la mai buna polenizare a plantelor, ceea ce are drept urmare sporirea recoltelor. Așa, de pildă, s-a constatat că valoarea sporului de

MICĂ ENCICLOPEDIÉ AGRICOLĂ

LĂCOVIȘTE. Grupă de soluri de culoare neagră cenușie ce se întind pe terenurile care au un surplus prelungit de apă stătătoare, la adîncime mică. Se întind mai ales în lund, fundul unor văi, lacuri uscate. Luată în cultură, ele sînt favorabile plantelor, căci sînt destul de fertile.

MACROELEMENTE. Elemente chimice care se găsesc în cantități mari în sol și în organele plantelor (azot, fosfor, potasiu, calciu etc.). Aceste elemente sînt absolut necesare creșterii și fructificării plantelor. Lipsa lor duce la încetarea creșterii și îngălbenirea frunzelor (cloroză), în urma cărui fapt plantele se usucă și pier.

MAMITĂ. Boală infecțioasă a ugerului la vaci, oi și scroafe, provocată de anumite bacterii. Se combate cu antibiotice.

MANĂ. Boală care apare pe frunzele de viță de vie, de cartof, floarea-soarelui etc., sub forma unor pete de culoare albă, galbenă sau cenușie-violacee — pete formate dintr-un praf foarte fin. Boala e provocată de anumite ciuperci parazite. Se combate prin stropirea plantelor cu zeamă bordeleză sau fungicide.

METABOLISM. Totalitatea schimburilor pe care le face organismul (plantă, animal) cu mediul în care trăiește. Din mediu, organismele iau apă, săruri minerale nutritive, oxigen, absolut necesare vieții lor, și elimină în mediu alte substanțe, provenite din transformările interne, care nu le sînt necesare. Fără schimb de substanțe cu mediul nu poate exista viață.

MICOZĂ. Boală infecțioasă la plante și la animale provocată de ciuperci microscopice parazite. La animale se localizează sub unghii, în păr, organe interne, iar la plante — pe frunze, flori, tulpină și rădăcină. La animale se combate cu antibiotice iar la plante cu anumite preparate numite fungicide.

MICROELEMENTE. Elemente chimice care se găsesc în cantități foarte mici în sol și în organele plantelor (fier, cupru, zinc, mangan, bor etc.). Aceste elemente influențează creșterea și dezvoltarea normală a plantelor și animalelor. Lipsa lor duce la dereglarea funcțiilor vitale. La plante, de exemplu, lipsa borului determină putregaiul sfeclei de zahăr. Lipsa fierului și a manganului determină îngălbenirea frunzelor (cloroza) etc.

NECTARII. Mici umflături așezate pe receptaculul florilor, la baza scapalelor sau petalelor, baza limbii unor frunze, care secretă nectarul dulce, care este colectat de albine și transformat în miere.

NITRIFICARE. Proces de formare a nitraților în sol prin oxidarea amoniacului provenit din descompunerea substanțelor organice cu azot (proteine, uree etc.). Nitrificarea este determinată de anumite bacterii, numite nitrificatoare. În urma nitrificării solul se îmbogățește în azot asimilabil de către plante.

NITROCALCAMONIU. Îngrășămint agricol ce conține azot și calciu. Se prezintă sub formă de granule de mărime diferite și de culoare albă-gălbui sau verde cenușie. Se folosește pentru mărirea producției agricole pe solurile acide (podzoluri).

NODOZITĂȚI. Mici umflături care se formează pe rădăcinile plantelor leguminoase (fasole, bob, linte, mazăre, soia etc.) în urma infecției lor de către bacteria *Rhizobium leguminosarum*. În nodozități se găsește localizată bacteria care trăiește în simbioză cu rădăcinile. Bacteria fixează azot molecular (N₂) și-l transformă în azot asimilabil, pe care leguminoasa îl folosește în creșterea ei. După moartea plantelor, rădăcinile care putrezesc îmbogățesc solul în azot.

Ce să citim

producție, realizat prin polenizarea plantelor de către albine, depășește de 7—15 ori pe cea a producției de miere și ceară.

Broșura În lumea abinelor, apărută în Editura științifică sub egida Consiliului pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice, cuprinde în paginile ei descrieri privind alcătuirea familiei de albine, înmulțirea și hrana abinelor, principalele produse agricole ș.a. Instructive și folositoare sînt indicațiile ce privesc organizarea stupinei, lucrările de primăvară și vară în stupină, precum și pregătirea stupilor pentru iernat.

Imponderabilitatea

Zborul în Cosmos — un vis de veacuri al omenirii — a început să se împlinescă în zilele noastre. Tot mai multe nave spațiale, cu oameni la bord, își iau zborul la mari depărțări de Pămînt. În cîțiva ani, așa cum preconizează oamenii de știință, astfel de nave vor ajunge pe Lună. Mai tirziu, omul va pătrunde apoi tot mai departe în Cosmos spre Marte, Venus și alte planete.

Printre problemele pe care le

ridică, însă, zborul navelor în spațiul din afara Pămîntului este și aceea a imponderabilității (starea de fără greutate a corpurilor). Multă vreme, despre această stare curioasă a lucrurilor, (în care corpurile — fie ele chiar și foarte mari — nu mai au greutate) ne-au povestit doar scriitorii în romanele științifico-fantastice. Cu ajutorul științei și tehnicii moderne, fantezia a devenit realitate. Astăzi, starea de imponderabilitate este cercetată în amănunțime de astronomi, fizicieni, medici, proiectanți de aparate cosmice și alți oameni de știință și tehnicieni.

Broșura Imponderabilitatea, apărută în Editura științifică, ne dezvăluie în cuprinsul ei legile care stau la baza fenomenului de imponderabilitate, urmările acestui fenomen asupra stării corpurilor, cercetările ce se fac în această direcție. În broșură se explică pe larg cum și de ce se mișcă planetele în jurul Soarelui, de ce se mișcă Luna în jurul Pămîntului, unde și cînd dispăre greutatea corpurilor.

Scrisă într-un stil simplu și atrăgător, broșura de față oferă cititorului o lectură pasionantă și deosebit de instructivă.

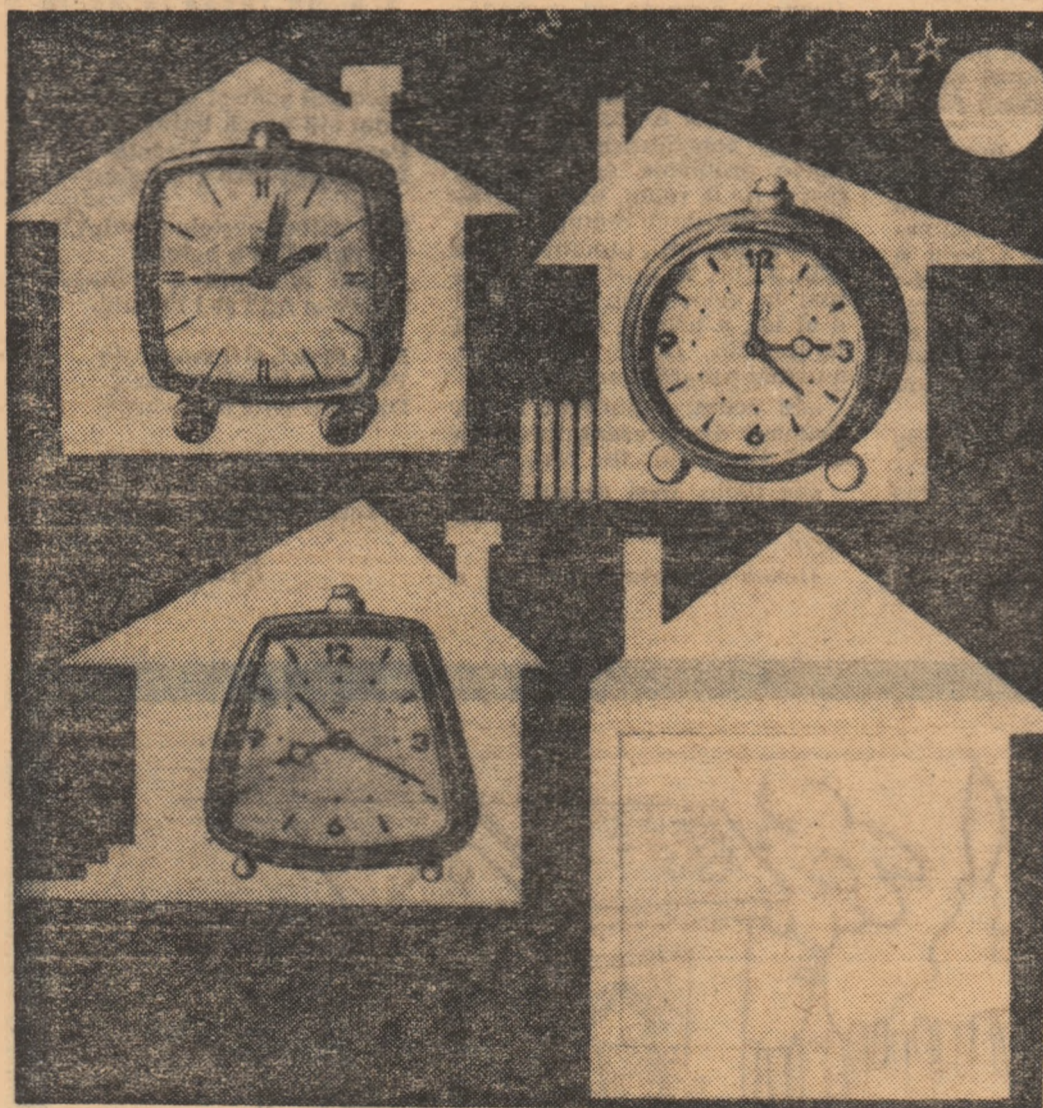
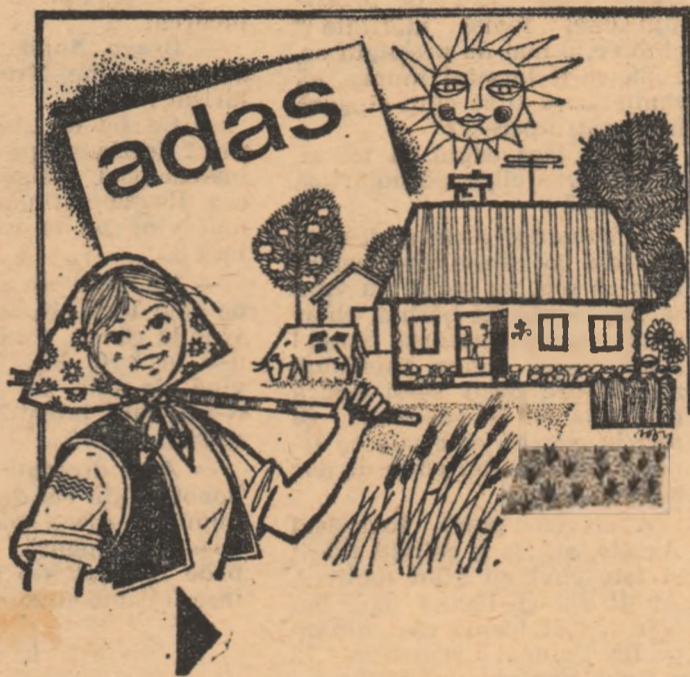

ASIGURAREA FACULTATIVĂ PAUȘALĂ

reprezintă o măsură de prevedere pentru fiecare membru al cooperativelor agricole de producție. Asigurarea se încheie, la alegerea asiguratului, pe termen de un an sau pe termen de șase luni și cuprinde: asigurarea animalelor, asigurarea bunurilor din gospodărie și asigurarea pentru cazurile de accidente.

Contractele de asigurare pot fi încheiate prin agenții de asigurare, responsabilii cu munca ADAS și inspectorii de asigurare.

Prima de asigurare este de 80 lei pe un an și 40 lei pe șase luni.

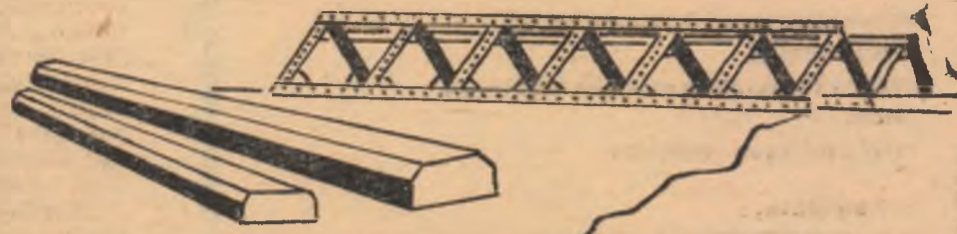
■ ■ Un ceas deșteptător este necesar în orice gospodărie.

La magazinele universale și de specialitate ale cooperativelor de consum găsiți modelul preferat.

INTREPRINDEREA DE PODURI METALICE ȘI PREFABRICATE DIN BETON PITEȘTI

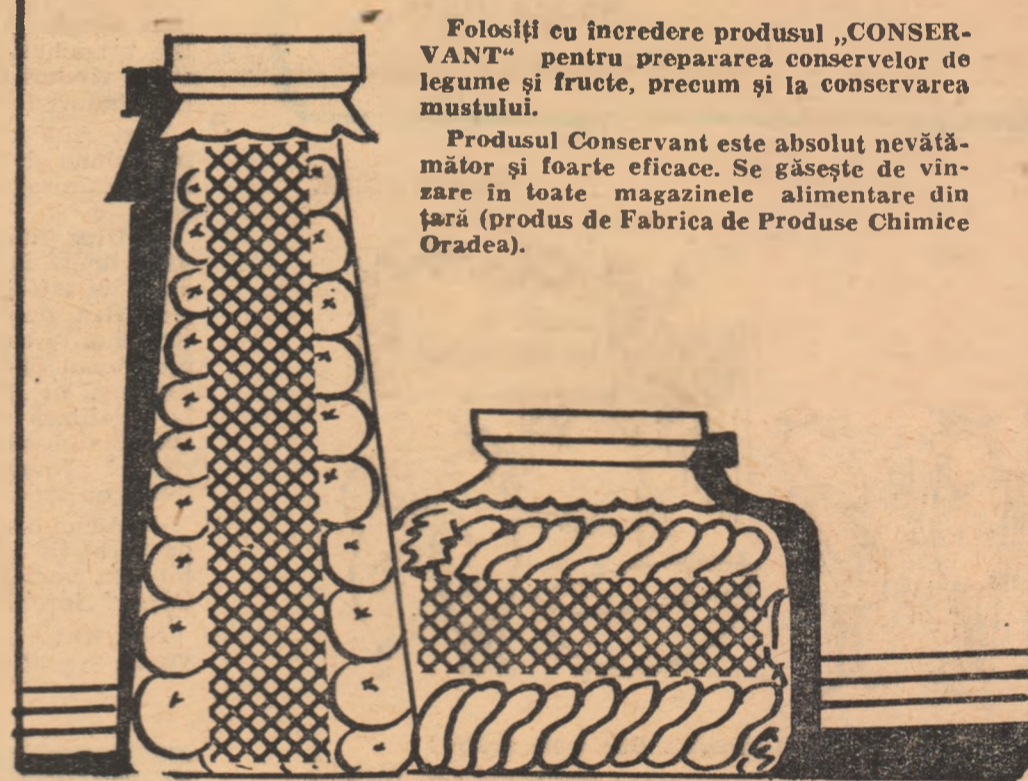
REGIUNEA
ARGEȘ

produce:

- PODURI METALICE PENTRU CĂI FERATE ȘI ȘOSELE
- TRAVERSE DIN BETON PRECOMPRESAT

Gospodine!

Folosiți cu încredere produsul „CONSERVANT” pentru prepararea conservelor de legume și fructe, precum și la conservarea mustului.

Produsul Conservant este absolut nevătămător și foarte eficient. Se găsește de vânzare în toate magazinele alimentare din țară (produs de Fabrica de Produse Chimice Oradea).

CITITORI!

Numai pînă la 15 octombrie mai puteți participa la concursul „Biblioteca personală prieten de nădejde” cumpărînd cărți de cel puțin 50 lei de la librăriile sau magazinele cooperăției de consum.

Aveți astfel posibilitatea să cîștigați: televizoare, aparate de radio, biciclete, ceasuri de mîină, excursii în țară, cărți. Se acordă 1382 de premii.

CONCURS

S-a anunțat un concurs.
In juriu : un urs.

Scopul : descoperirea unui artist instrumentist care să completeze cu triluri măiestre faima celei mai bune orchestre.

Și au cântat :
un graur din fluier : nuanțat.
Mierla : piculină — execuție fină.
Un broscoi — la oboi.
Cucul din frunză — emoționant.
Sturzul la pian — debutant.
Ciocîrlia la harpă — sensibilă.
Ciocănitorea la orgă — teribilă.
Și-au mai urmat o chitară, o vioară și-o tobă
Supuse idem la o probă.

Ursul, ursuz.
Parcă n-are auz.
Nimic nu îl mișcă, nimic nu-l atinge.
Stă la masă tăcut și respinge
respinge
respinge...

Nu mai pricep — spune-un mierloi
și-au cântat din fluier, din nai, din oboi,
ce-ți mai lipsește ?

Ursul clipește
și răspunde cu vocea lui minimă :
— Nici unul nu a cântat —

din inimă !

Rodica TOTT

POMANAGIUL

— Imi face greață... Dar e pe gratis !
(Din „Ludas Matyi“)

„MĂRINIMIE“

Un șoricel, din întâmplare
Cotrobăind, găsi se pare
Un strop de vin și-i trase-o gură
Din prețioasa băutură.

„O, de-ai veni acum, molane
Ce lupte stil greco-romane
Ti-aș demonstra... fără saltea ;
Ți-o spun deschis, pe cinstea mea“.

Și iată, auzind, motanul
Se pregăti să-și ia elanul...
Dar șoarecul dintr-un plonjon
Se mistui într-un cotlon.

„Nu mi-aș fi pus mintea de fel
(Făcu motanul plin de el)
Inferior la greutate
Și-n stare de ebrietate“.

Titu GHEORGHIU
corespondent

UN BĂRBAT CU VOCE

Orice ați spune voi, dragi cititori, dar fată ca Ileana nu găsiți chiar dacă ar fi să căutați zece sate-n lung și-n lat. Și ca să nu vă inchipuți c-o laud așa fără temei, o să încerc să v-o descriu pe puncte : 1) Tinără. 19 ani (văzuți cu ochii mei în buletin); 2) Frumoasă de te ametește ! (De aceea pesemne toți flăcăii din Mălureni din Deal umblă amețiți după ea); 3) Harnică precum o albină ! (Ba ce spun eu o albină ? Cît un stup de albine !); 4) Pricepută la cîntec, la joc și artistică amatoare cum nu sînt multe. (Și fiindcă nu sînt multe, Ileana e și în echipa artistică a căminului și la cor și, la nevoie, și în echipa de jocuri...) Cîte talente, atîtea premii. Are cu ce se lăuda. 5) O îndrăgește tot satul, începînd cu Iliuță care s-a născut săptămîna trecută și terminînd cu Moș Enache, care s-a născut în 1866 și care își aniversează săptămîna viitoare suta de ani. 6) La punctul șase, apoi la șapte, opt, nouă și cîte puncte or mai fi, adăugați voi, iubiți cititori, toate celelalte însușiri pe care le poate avea un om, fără teamă că n-o să le potrivă. V-am explicat doar : mai rar fată ca Ileana. Adică, mai bine spus, mai rar fată cum a fost Ileana. Fiindcă să vedeți ce s-a întîmplat de curînd.

Precum orice fată tinără, Ileana era și ea iubită de trei-patru flăcăi care se îndesau să-i ceară mîna. Dar fata n-avea decît două mîini și mai cu seamă n-avea decît o singură inimă. Și i-a dăruit-o lui Iliuță brigadierul. A fost nuntă mare, rînduri de lăutari și cu trei rînduri de damigene.

Spre ziuă a ridicat paharul să închine și directorul căminului cultural, tovarășul Axinte :

— Urez tinerilor însurăței viață lungă, iar Ileanei îi doresc ca și de astăzi înainte să aibă tot atîtea succese în echipa artistică și la cor, cîte a avut și pînă acum. Și-i mai doresc să-l convingă pe Iliuță al ei să intre la cor fiindcă știe tot satul că are băiatul vocea și ureche muzicală ! Numai tragere de inimă nu are !

— Acum o să aibă și tragere de inimă ! a adăugat un invitat. Nu vedeți că l-a și tras inima ? Spre Ileana...

S-a sfîrșit jocul, s-a sfîrșit vinul, s-a sfîrșit nunta. Dar,

într-un tîrziu, după vreo două, trei luni și-a dat seama directorul căminului că s-a sfîrșit și cu talentele Ileanei. Nu mai venea fata nici la echipa artistică, nici la cea de dansuri, nici la cor.

Intr-o bună zi o întilnește directorul căminului : „Ileano, de ce ne-ai lăsat fără sprijinul tău ? Păcat de tine, păcat de noi !“ „Așa-i, răspunse Ileana stînjinită, da-i mai păcat de Iliuță !“ „Cum adică ?“ se minună directorul. „Zice că, dacă mai joc în piese sau cînt la cor, mă lasă ! Cîcă nu-i de prestigiul unei femei măritate !“ „Păi ce, e mai de prestigiu ca, după ce-ți termini munca, să rămîi acasă și să cînti singură între patru pereți ?“

Ileana lăsă capul în jos și, după cîteva clipe, se hotărî să vorbească :

— Tovarășe Axinte, Iliuță nu mă lasă la cămin că-i gelos ! Zice că nici pe scenă nu vrea să mă sărute alt bărbat, chiar dacă așa cere autorul piesei ! Dacă așa-i place autorului, zice, n-are decît să-și aducă pe scenă pe nevastă-sa ! Și nici la cor, că cine știe ce tînerel poate să-mi cînte de dor și de inimă...

A ris cu poftă tovarășul Axinte, au ris și ceilalți flăcăi și fete cînd au aflat motivul. Ar fi ris și Ileana dacă nu i-ar fi fost teamă că-l supără pe Iliuță ; numai Iliuță n-a ris ! El o ținea una și bună : „Dacă-i place teatrul să-l joace în tindă, dacă-i place să cînte, să cînte în duo cu mine, la cîmp“...

— Eu, măi tovarășe, se scuza el nu sînt gelos, dar paza bună trece primejdia rea... Și-apoi, Ileana e ocupată cu gospodăria. Că acum sîntem doi și cu aragazul trei.

Pînă într-o zi i-au făcut bucată lui Iliuță. A fost în sat, la cămin, consfătuire mare pe unele probleme agricole. Au fost și de la raion, ba și un reprezentant de la regiune. Printre participanți, bineînțeles, se afla și Iliuță, că nu-i primul numai la gelozie, ci, ce-i al lui e al lui, e printre cei dintîi și la muncă... După consfătuire, a urmat program artistic.

...Și acum, a anunțat la un moment dat prezentatorul, va cînta Ileana lui Iliuță Murguleț.

Iliuță păli... Deși se spune că are voce, glasul îi pierise cu totul...

Ileana a cîntat. Publicul a

bisat ! Și ea a cîntat iarăși... Sala aplauda...

La ieșire, directorul căminului cultural îl cuprinse pe după umeri pe Iliuță așa, ca din întâmplare, și îl prezentă tovarășilor de la raion :

— Îl vedeți ? E bărbatul Ileanei !

— Bravo ! Felicitările mele. Are o voce de aur !

— Are ! adăugă directorul căminului fiindcă Iliuță o încurajează !... Ileana nu prea are chef să ne dea concursul, dar o îndeamnă Iliuță !... Așa-i ?

— A... a... așa-i... mormăi Iliuță încurcat.

— Bravo, întări tovarășul de la regiune. Trebuie popularizat !

— Ce fel de „bravo“ tovarășe ? Intervenii pe neașteptate instructorul artistic ! Păi zicea Ileana sărmana că, dacă mai vine pe la cămin Iliuță o lasă !...

— Da ! Așa am și spus ! sări de colo Iliuță. Am spus că dacă vine la cămin, o las ! De ce să n-o las ? O las, tovarășe, să vină de cîte ori vrea ! Ce ? N-are fata talent ? Atunci de ce să n-o las ?...

— Are dreptate ! consimți hohotînd de ris directorul căminului... Așa a spus !

— Dar singură, adăugă repede Iliuță, tot n-o las ! Așa că înscrieți-mă și pe mine la cor !

I. AVIAN

PESCĂREASCĂ

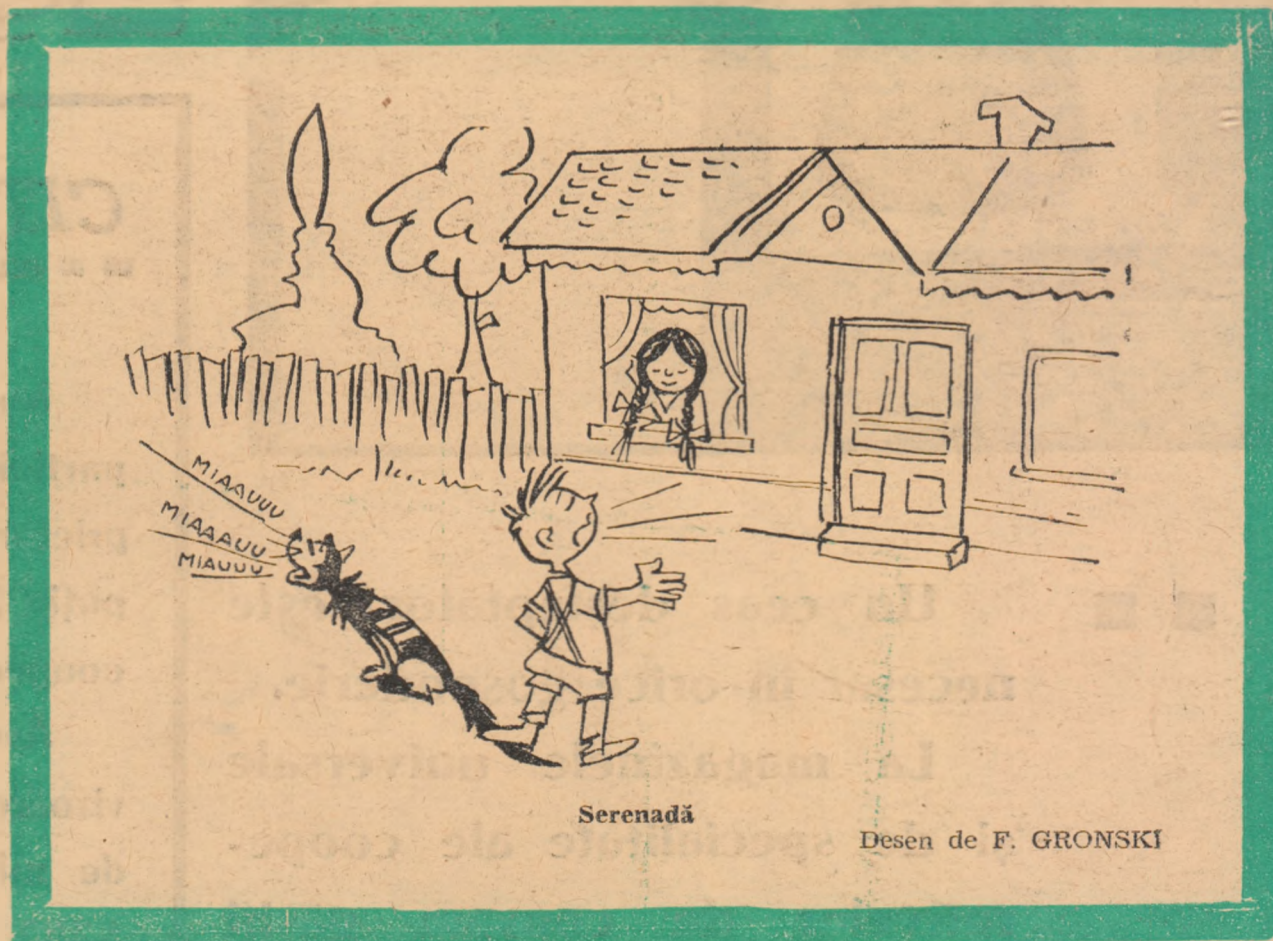
Pescarul șade și pîndește...
Cum stă parcă bătut în cuie,
Pescarul pare o statuie
În liniștea care gîndește...

Sub valuri peștele s-avîntă...
Un firicel ca o betcală
Avînd la capăt o momeală
Îi iese-n față și-l încîntă.

El îl apucă și-l zmuțește
Pescarul fericit tresare,
Dar iată vine o salvare :

Un rac cu cleștele apare
Și taie firul voinicește...
Și totul cît ai zice : pește !

Ștefan TITA

Serenadă

Desen de F. GRONSKI